

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/2928/2015
Registrační číslo (uvádějte vždy v korespondenci): 264/SU/2013

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl podle ustanovení § 16 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 24 zákona o finančním arbitrovi a přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v řízení zahájeném dne 18. 3. 2013 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu ■■■, nar. dne ■■■, bytem ■■■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti mBank S. A., se sídlem Senatorska 18, Warszawa, PSČ 00 950, Polská republika, v České republice podnikající prostřednictvím organizační složky IČO 27943445, se sídlem Praha 8, Sokolovská 668/136d, Karlín, PSČ 186 00, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl A, vložka 58319 (dále jen „Instituce“), o námitkách Navrhovatele ze dne 21. 7. 2014, evid. č. FA/5677/2014, a o námitkách Instituce ze dne 24. 7. 2014, evid. č. FA/5770/2014, proti nálezu finančního arbitra ze dne 9. 7. 2014, evid. č. FA/5270/2014 (dále jen „Nález“), takto:

Námitky navrhovatele ■■■, nar. dne ■■■, bytem ■■■, ze dne 21. 7. 2014, evid. č. FA/5677/2014, a námitky společnosti mBank S. A., se sídlem Senatorska 18, Warszawa, PSČ 00 950, Polská republika, v České republice podnikající prostřednictvím organizační složky IČO 27943445, se sídlem Praha 8, Sokolovská 668/136d, Karlín, PSČ 186 00, ze dne 24. 7. 2014, evid. č. FA/5770/2014, se zamítají. Nález finančního arbitra ze dne 9. 7. 2014, evid. č. FA/5270/2014, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se svým návrhem na zahájení řízení proti Instituci domáhal, aby Instituce úročila spotřebitelský úvěr, který mu poskytla, od počátku ve výši diskontní sazby platné v době uzavření smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou, neboť Instituce porušila povinnost uvést ve smlouvě o úvěru veškeré zákonné náležitosti, a dále se domáhal vrácení přeplatku vzniklého v důsledku již zaplacených úroků ve výši přesahující diskontní sazbu, a to společně s úroky z prodlení.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel jako spotřebitel v pozici úvěrového dlužníka uzavřel s Institucí dne 5. 11. 2012 smlouvu o neúčelovém hypotečním úvěru „mHypotéka Light“ č. ■■■ (dále jen „Smlouva o úvěru“), jejímž předmětem byl závazek Instituce poskytnout Navrhovateli částku ve výši 975.000,- Kč (dále jen „Úvěr“) a závazek Navrhovatele tuto částku Instituci ve sjednané době a dohodnutým způsobem vrátit společně s úroky.

Finanční arbitr pro účely řádného posouzení sporu v řízení o návrhu především zkoumal, zda Smlouva o úvěru obsahovala povinné náležitosti požadované v ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“) včetně toho, zda lze Formulář pro standardní informace o spotřebitelském úvěru ze dne 1. 11. 2012 (dále jen „Formulář“) považovat za „smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr“, jak ji zmiňují nejen § 6 a § 8 zákona o spotřebitelském úvěru, ale i jeho Příloha č. 3, když podle článku 16 odst. 1 Smlouvy o úvěru se Formulář stal vedle další smluvní dokumentace nedílnou součástí Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr v napadeném Nálezu dospěl k závěru, že Instituce porušila § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť Smlouva o úvěru neobsahovala informace o nákladech na úřední ověření podpisů na zástavní smlouvě pro účely vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí a o nákladech na poplatek za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí, ani všechny předpoklady výpočtu roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr (dále jen „RPSN“). Jelikož se Navrhovatel této skutečnosti u Instituce dovolal, pokládá se proto Úvěr poskytnutý na základě Smlouvy o úvěru podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru od počátku za úročený sazbou ve výši diskontní sazby platné v době uzavření Smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou, tj. ve výši 0,05 % p. a. Finanční arbitr v Nálezu dále rozhodl, že Instituce je povinna vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení spočívající v jím zaplacených přeplatcích na smluvních úrocích Úvěru ve výši 65.280,- Kč, avšak současně Navrhovatel nemá nárok na zaplacení úroků z prodlení z této částky, neboť Navrhovatel Instituci k vydání bezdůvodného obohacení nevyzval, a Instituce se proto do žádného prodlení s úhradou této částky dostat nemohla. Finanční arbitr rovněž v souladu s ustanovením § 17a zákona o finančním arbitrovi uložil Instituci sankci ve výši 15.000,- Kč, neboť z části vyhověl návrhu Navrhovatele.

3. Námítky Navrhovatele proti Nálezu

Navrhovatel podal námítky proti výroku II. a III. Nálezu a tvrdí, že rozhodnutí finančního arbitra je v této části nesprávné.

Navrhovatel zpochybňuje znění výroku II., neboť navzdory tomu, že není zřejmé, kdy Nález nabude právní moci, uvedený výrok namísto obecnější formulace obsahuje absolutní vyjádření přeplacených úroků. Navrhovatel poukazuje na to, že od 17. 3. 2014 do 21. 7. 2014 zaplatil Instituci další 4 splátky Úvěru, které však nemohly být v Nálezu z důvodu znění výroku II. zohledněny. Navrhovatel se domnívá, že mu tak mohou být Institucí do nabytí právní moci Nálezu strženy ještě další splátky Úvěru obsahující původní vyšší úrok. Navrhovatel v této souvislosti uvedl číslo bankovního účtu, na který by měla Instituce Navrhovateli uhradit částku představující bezdůvodné obohacení.

Navrhovatel dále napadá výrok III. Nálezu a uvádí, že Instituci opakovaně dne 31. 12. 2012, 13. 1. 2013 a 15. 2. 2013 vyzýval k úročení úvěru diskontní sazbou vyhlášenou Českou národní bankou s platností ode dne uzavření úvěrové smlouvy. Navrhovatel z podání těchto

výzev dovozuje, že je Instituce povinna při snížení úrokové sazby zároveň vrátit bezdůvodné obohacení, které jí vzniklo na úkor Navrhovatele zaplacením úroků ve výši přesahující výši 0,05 % p. a. Navrhovatel navíc upozorňuje, že v dopise ze dne 31. 12. 2012 stanovil Instituci lhůtu k vrácení bezdůvodného obohacení vzniklého ze zaplacených přeplatků na úrocích, a to k datu 11. 2. 2013, když ji vyzval k postupu v souladu s ustanovením § 8 zákona o spotřebitelském úvěru.

Navrhovatel v průběhu řízení o námitkách nepředložil žádné nové důkazy.

4. Námítky Instituce proti Nálezu

Instituce podala námítky proti výrokům I., II. a IV. Nálezu a tvrdí, že rozhodnutí finančního arbitra je nesprávné, neboť nemá oporu v provedeném dokazování a není v souladu s platnými právními předpisy.

Instituce namítá nesprávnost závěru finančního arbitra, že informace, které musí podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru obsahovat smlouva o spotřebitelském úvěru, nesmí být obsaženy v příloze (či obdobném dokumentu) úvěrové smlouvy. Instituce tvrdí, že smlouvu je nutno chápat jako vícestranné právní jednání a nikoliv jako označení jakéhokoliv fyzického dokumentu ve smyslu listiny. Podle Instituce tak nelze rozlišovat mezi „smlouvou v užším slova smyslu“ jako hlavním smluvním dokumentem a „smlouvou v širším slova smyslu“. Pakliže sám zákon o spotřebitelském úvěru pojem „smlouva“ zvláště nedefinuje, je nutné tomuto pojmu přiřadit jeho obvyklý právní význam.

Instituce s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) ze dne 29. 11. 2001, sp. zn. 29 Cdo 1422/99, a ze dne 19. 2. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1614/2011, tvrdí, že „*obsah obligatorně písemné smlouvy může být určen odkazem na přílohy smlouvy, které samotné nemusejí být zvláště podepisovány*“. Instituce dovozuje, že část obsahu Smlouvy o úvěru mohla být upravena ve Formuláři ve smyslu § 273 obchodního zákoníku, když sama Smlouva o úvěru na Formulář výslovně odkazuje a když podle Instituce byl Formulář oběma smluvními stranám znám. Jelikož informace, které musí smlouva o spotřebitelském úvěru podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru obsahovat, nemusejí být nutně obsaženy v určité části smluvní dokumentace a lze je zahrnout do některého z dokumentů vymezujících obsah smluvního závazku, obsahuje i Smlouva o úvěru všechny zákonem požadované informace, tedy i ty uvedené ve Formuláři.

Instituce odmítá výklad pomocí bodů 19, 31 a 32 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „Směrnice 2008/48/ES“) v Nálezu, když z uvedených bodů vyplývá pouze to, že spotřebitelé mají být poskytnuty určité informace. Instituce zdůrazňuje zejména bod 32 citované směrnice, neboť podle tohoto mají být informace poskytnuty „*při uzavírání smlouvy*“ a nikoliv „*ve smlouvě*“, natož v konkrétním smluvním dokumentu.

Instituce rovněž zpochybňuje, že finanční arbitr v Nálezu přihlédl k nálezu Ústavního soudu České republiky (dále jen „Ústavní soud“) ze dne 11. 11. 2013 ve věci I. ÚS 3512/11, neboť z něj podle Instituce vyplývá ve vztahu k aplikaci § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru závěr týkající se jiného typu právní otázky, než jakou se zabýval finanční arbitr v Nálezu. Citovaný nálezn Ústavního soudu podle Instituce podporuje úvahu, podle které je v rozporu se

zákonem „ukrýt“ informace poskytované spotřebiteli do všeobecných obchodních podmínek nebo jiného vedlejšího dokumentu a tím podstatně ztížit jeho možnost se s nimi seznámit. V daném případě však podle Instituce k „ukrytí“ informací poskytovaných spotřebiteli nedošlo, jelikož smyslem vytvoření Formuláře bylo naopak zajistit snadnou orientaci spotřebitele v poskytovaných informacích. Navíc Ústavní soud v citovaném rozhodnutí pro závěr o nutnosti zahrnout informace do hlavního smluvního dokumentu použil slovo „zásadně“, čímž podle Instituce formuluje pouze zásadu a nikoliv nezbytnou nutnost. Nadto Instituce uvádí, že Navrhovatel Formulář samostatně podepsal, což dokládá to, že mu Navrhovatel při podpisu věnoval stejnou pozornost, jako Smlouvě o úvěru.

Instituce tvrdí, že náležitosti obsahu smlouvy podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru mají povahu „technických a vysvětlujících informací“, a proto, v souladu se závěrem Ústavního soudu, mohou být obsaženy i ve všeobecných obchodních podmínkách.

Instituce uvádí, že zapracování informací požadovaných zákonem o spotřebitelském úvěru do Formuláře rovněž odpovídá postupu preferovanému v zákoně o spotřebitelském úvěru, který v § 5 odst. 2 a 3 ve vztahu k předmluvní informační povinnosti předpokládá zapracování povinných informací do zvláštního formuláře.

Instituce dále tvrdí, že ke Smlouvě o úvěru existoval pouze jediný Formulář, který Instituce vyhotovila ve více stejnopisech a každý z klientů, kteří uzavírali Smlouvu o úvěru, podepsal samostatně vytvořený Formulář, který byl obsahově identický s ostatními jeho stejnopisy a který byl stranám znám ještě před uzavřením Smlouvy o úvěru. Skutečnost, že každý z klientů podepsal samostatně vyhotovení Formuláře, nemůže být podle Instituce důvodem pro konstatování, že Smlouva o úvěru neobsahovala informace uvedené ve Formuláři.

Instituce nesouhlasí s tím, že by měla Smlouva o úvěru obsahovat stanovení konkrétní výše nákladů spojených s notářským ověřením podpisů na zástavní smlouvě a výši správních poplatků spojených s řízením o vkladu zástavního práva k nemovitosti před katastrálním úřadem.

Zástavní právo jako instrument k zajištění pohledávky lze sice podle Instituce zahrnout pod odst. 1 písm. m) Přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru, z tohoto ustanovení však nevyplývá, že by povinnou náležitostí smlouvy o spotřebitelském úvěru měla být také informace o nákladech spojených se zajištěním pohledávky. Odst. 1 písm. l) Přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru se pak vztahuje výhradně na náklady spojené se samotnou úvěrovou smlouvou a náklady spojené s notářským ověřením podpisů pod něj nelze zahrnout. K požadavku na vyčíslení konkrétní výše nákladů na ověření podpisu ve smlouvě Instituce upozorňuje na to, že výše nákladů na ověření podpisu se liší v závislosti na tom, u které z oprávněných osob si nechá klient podpis ověřit (advokát, notář, obecní úřad). Ani Směrnice 2008/48/ES nepředpokládá uvedení konkrétní částky.

Instituce argumentuje, že Navrhovatel namítá absenci informací, které mu však byly známy, navíc s přihlédnutím k výši úvěru je výše konkrétně vyčíslených poplatků spojených s notářským ověřením podpisů na zástavní smlouvě a správních poplatků spojených s řízením o vkladu zástavního práva k nemovitosti před katastrálním úřadem relativně nevýznamná. Při výkladu zákona o spotřebitelském úvěru je podle Instituce nutné přihlížet k jeho účelu, kterým je ochrana spotřebitele spočívající v poskytnutí informací, na základě kterých je schopen vyhodnotit výhodnost poskytovaného úvěru. Navrhovatel však podle Instituce účelově zneužil zákona, když při uzavření Smlouvy o úvěru všechny potřebné informace znal

a jeho jediným motivem uplatňování práv podle zákona o spotřebitelském úvěru bylo získat v podstatě neúročený úvěr. Instituce se dále domnívá, že Navrhovatel shodně postupoval v minulosti i proti jiným finančním institucím.

Instituce s odkazem na výše uvedené rovněž nesouhlasí se závěrem finančního arbitra ohledně nedostatku uvedení informací o předpokladech pro výpočet RPSN ve Smlouvě o úvěru.

Podle názoru Instituce tak byly v případě Smlouvy o úvěru naplněny požadavky § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.

Instituce trvá na tom, že RPSN ve Smlouvě o úvěru vypočítala správně, když do výpočtu zahrнула i měsíční poplatek za životní pojištění, který byl uveden a vyčíslen ve Formuláři.

Instituce závěrem dodává, že názor finančního arbitra ohledně nemožnosti využití příloh smlouvy pro plnění informační povinnosti podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru je překvapivý a nelze jej dovodit standardními interpretačními metodami ze zákonného textu a nemá ani obdobu v žádné jiné evropské jurisdikci. Instituce se tak domnívá, že potvrzení Nálezu by představovalo zásah do jejích ústavních práv na spravedlivý proces.

Instituce v průběhu řízení o námitkách nepředložila žádné nové důkazy.

5. Vyjádření Navrhovatele k námitkám Instituce

Navrhovatel uvádí, že Instituce v námitkách nepředložila na podporu svých tvrzení žádné nové skutečnosti ani důkazy, které by vyvracely prokázané porušení jejích povinností plynoucích ze zákona o spotřebitelském úvěru. Podle Navrhovatele Instituce sama několikrát přiznala porušení zákona o spotřebitelském úvěru a to konkrétně v námitkách Instituce v bodě III. druhém odstavci, při podání ústního vysvětlení dne 25. 11. 2013 a v důkazním prostředku Odmítnutí Instituce ze dne 10. 1. 2013.

Podle Navrhovatele je tvrzení Instituce ohledně otázky obsahu Smlouvy o úvěru tendenční a takovýto postup upřednostňovaný Institucí by ve svém důsledku vedl k přesouvání jakýchkoliv povinných informací, které musí úvěrová smlouva obsahovat, do vedlejší smluvní dokumentace. Navrhovatel nesouhlasí ani s tvrzením Instituce, že náležitosti obsahu smlouvy podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru mají povahu jen technických a vysvětlujících informací a odkazuje na znění Přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru.

Navrhovatel rovněž nesouhlasí s tvrzením Instituce ohledně existence jediného Formuláře, neboť v daném případě Instituce vyhotovila dva samostatné Formuláře, které byly po jednom podepsány klienty jako spoludlužníky. Navrhovatel uvádí, že Instituce neseznámila spoludlužníka Navrhovatele s předmluvními informacemi a Formulář mu předložila k podpisu až po uzavření Smlouvy o úvěru oběma klienty, čímž porušila § 5 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.

Navrhovatel dále rozporuje tvrzení Instituce, že se odst. 1 písm. l) Přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru vztahuje výhradně k nákladům spojeným se samotnou úvěrovou smlouvou, a tudíž se nevztahuje na poplatek za úřední ověření podpisů na zástavní smlouvě pro účely vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí. Navrhovatel je přesvědčen o tom, že právě tento náklad, jakož i poplatek za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva

do katastru nemovitostí je upraven právě výše uvedeným ustanovením zákona o spotřebitelském úvěru. Navrhovatel dodává, že náklad na úřední ověření podpisů na zástavní smlouvě pro účely vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí a poplatek za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí nejsou zahrnuty do celkových nákladů úvěru a nejsou uvedeny v samotné Smlouvě o úvěru.

Navrhovatel považuje tvrzení Instituce, ze kterého vyplývá, že do výpočtu RPSN zahrnula náklad na úřední ověření podpisů na zástavní smlouvě a poplatek za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí, za nepravdivé, neboť Instituce v dopise ze dne 10. 1. 2013 přiznala, že „náklady na činnost notáře nejsou ve smlouvě vyčísleny“. Pouze ve Formuláři je podle Navrhovatele zmíněna povinnost zaplatit notářské poplatky, a to bez další bližší specifikace. Poplatek za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí potom podle Navrhovatele není ani ve Formuláři zmíněn. Podle Navrhovatele je nejasné, jakým způsobem Instituce započítala do výpočtu RPSN náklady za notářské poplatky, neboť sama uvedla, že jejich výši nelze jednoznačně kvantifikovat. Navrhovatel odkazuje na Přílohu č. 5 k zákonu o spotřebitelském úvěru, podle které platí pro výpočet RPSN povinnost věřitele v případě více různých výší poplatků započítat poplatek ve výši nejvyšší.

Navrhovatel upozorňuje na nesoulad § 3 bodu 12 Smlouvy o úvěru a Formuláře, když Formulář pravděpodobně do výpočtu RPSN započítává poplatky za životní pojištění, ačkoliv Smlouva o úvěru toto v uvedeném ustanovení vylučuje. Navrhovatel podotýká, že sama Instituce v podaných námitkách přiznává pochybení při nezapočítání poplatků za životní pojištění do výpočtu RPSN.

Navrhovatel dále uvádí, že ještě před uzavřením Smlouvy o úvěru upozorňoval Instituci na nedostatky, když ji např. upozornil na to, že v době uzavírání Smlouvy o úvěru neměla na svých webových stránkách zveřejněný aktuální úvěrový lístek.

Navrhovatel se dále ohrazuje vůči tvrzením Instituce, že jeho jednání „vyvolává dojem účelového zneužití zákona...“ a dále, že se „jeví jako velmi pravděpodobné, že shodně postupoval v minulosti i proti jiným finančním institucím“. K tomuto Navrhovatel uvádí, že ve stejné věci v současné době nevede s žádnou jinou finanční institucí spor.

6. Vyjádření Instituce k námitkám Navrhovatele

Instituce k námitkám Navrhovatele uvádí, že se nedomnívá, že by při sjednávání a uzavření Smlouvy o úvěru došlo z její strany k porušení zákonných povinností vyplývajících ze zákona o spotřebitelském úvěru, a proto nesdílí názor Navrhovatele, že by měl být úvěr úročen diskontní sazbou a námitky Navrhovatele tak považuje za neopodstatněné.

7. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně

opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy jak jednotlivě tak ve vzájemné souvislosti.

Finanční arbitr konstatuje, že Instituce a Navrhovatel podali námitky proti Nálezů v zákonem stanovené lhůtě. Finanční arbitr je posoudil jako přípustné podle ustanovení § 81 a 82 správního řádu a uvážil o nich, jak následuje.

7.1 Formulář jako součást Smlouvy o úvěru

Finanční arbitr k námitce Instituce musel opětovně posoudit, zda se Formulář stal součástí Smlouvy o úvěru a zda v takovém případě Smlouva o úvěru obsahovala všechny náležitosti předpokládané v § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.

K odůvodnění Instituce rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2001, sp. zn. 29 Cdo 1422/99, a ze dne 19. 2. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1614/2011, finanční arbitr uvádí, že v posuzovaném případě se nelze omezit na závěr, ke kterému dospěl Nejvyšší soud v citovaných rozhodnutích, tedy že přílohy tvořící součást písemně uzavřené smlouvy, na které smlouva odkazuje co do svého předmětu, nelze bez dalšího prohlásit za neplatné jen z toho důvodu, že nejsou podepsány. Nejvyšší soud tím připustil, že část obsahu smlouvy lze určit odkazem na její přílohy, avšak nevyslovil tento závěr ve vztahu ke smlouvě, jejíž jednou ze smluvních stran je spotřebitel. Jelikož Smlouva o úvěru je tzv. spotřebitelskou smlouvou, která byla rovněž uzavřena v režimu zákona o spotřebitelském úvěru, je na ni nutno aplikovat právní úpravu a takovou judikaturu, která zahrnuje problematiku právě spotřebitelských smluv.

V této souvislosti finanční arbitr opětovně odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2013 ve věci I. ÚS 3512/11. Podle citovaného nálezu by podstatná a významná ujednání měla být součástí vlastní smlouvy, kterou spotřebitel podepisuje. Tedy dokumentu, který zakládá smluvní vztah a vymezuje jeho podstatné náležitosti, základní a zásadní práva a povinnosti smluvních stran.

Finanční arbitr je přesvědčen, že i cílem zákonodárce při stanovení výčtu informací, které je věřitel dlužníkovi povinen poskytnout v samotné smlouvě o úvěru bylo zajistit, aby spotřebitel ještě před uzavřením smlouvy prostudováním jejího návrhu mohl posoudit, zda takto formulovaná smlouva odpovídá jeho potřebám a aktuální finanční situaci, tedy aby byl schopen v konečném důsledku učinit kvalifikované rozhodnutí. Rozhodnutí spotřebitele o tom, zda uzavře smlouvu o spotřebitelském úvěru, totiž pro něj může mít závažné osobní i ekonomické důsledky, a proto by měl mít při tomto rozhodování k dispozici zejména podstatné a přesné informace související s úvěrem, jako například informace týkající se ceny úvěru, doby trvání závazku, nutných výdajů spojených s čerpáním úvěru, zajištění úvěru a další. Z tohoto důvodu má finanční arbitr za to, že informace požadované v § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru nelze považovat za informace vysvětlujícího a technického charakteru, neboť tyto jsou naopak zásadní pro obsah závazkového vztahu, zejména pro stanovení práv a povinností spotřebitele. Ve světle citovaného nálezu Ústavního soudu pak musí být informace požadované v § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru obsaženy přímo v hlavním smluvním dokumentu zakládajícím úvěrový vztah Navrhovatele a Instituce a definujícím jeho hlavní a podstatné náležitosti, tedy v samotné Smlouvě o úvěru.

Článek 10 odst. 1 Směrnice 2008/48/ES, který se do vnitrostátní úpravy promítl právě prostřednictvím § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a který stanoví, které informace

mají být uvedeny v úvěrových smlouvách, rovněž zakotvuje povinnost vypracování úvěrové smlouvy na papíře nebo na jiném trvalém nosiči dat a povinnost odevzdání jednoho vyhotovení smlouvy každé smluvní straně (ustanovení § 6 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi předpokládá pouze, že „jedno vyhotovení smlouvy musí obdržet spotřebitel...“). Pokud se uvedená směrnice v citovaném článku výslovně zabývá formou právního úkonu (terminologií zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, „právního jednání“), ve kterém se sjednává spotřebitelský úvěr, nemůže být pochyb o tom, že předpokládá vtělení povinných informací pro spotřebitelský úvěr právě do tohoto úkonu, tedy do úvěrové smlouvy zachycené na papíře nebo na jiném trvalém nosiči dat.

Ani případná argumentace § 273 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném ke dni uzavření Smlouvy o úvěru, podle kterého platí, že „[č]ást obsahu smlouvy lze určit také odkazem na všeobecné obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné obchodní podmínky, jež jsou stranám uzavírajícím smlouvu známé nebo k návrhu přiložené“, nemůže obstát v tom smyslu, že pakliže by Instituce prokazatelně seznámila Navrhovatele s obsahem dalších smluvních dokumentů vedle samotné Smlouvy o úvěru před uzavřením této smlouvy, nemusela by tyto další smluvní dokumenty ke Smlouvě o úvěru již vůbec přiložit. Taková situace by pak byla zcela jistě v rozporu s výše uvedeným cílem, jak evropského, tak českého zákonodárce poskytnout spotřebiteli dostatek jasných, výstižných a zřetelných informací na jednom místě nejen ve fázi sjednávání úvěru, ale i v samotné Smlouvě o úvěru.

Finanční arbitr v této souvislosti poukazuje na návěť článku 10 odst. 2 Směrnice 2008/48/ES, které členským státům ukládá zajistit, aby požadované informace byly obsaženy v samotné úvěrové smlouvě, a to jasně a výstižně. Odůvodnění tohoto požadavku je pak blíže rozvedeno v bodě 31 úvodních ustanovení Směrnice 2008/48/ES, podle kterého „[a]by se spotřebitel mohl seznámit se svými právy a povinnostmi podle úvěrové smlouvy, měla by tato smlouva jasně a výstižně uvádět veškeré nezbytné informace“. Finanční arbitr se domnívá, že sousloví „úvěrová smlouva jasně a výstižně uvádí“ následované taxativním výčtem „nezbytných“ informací (údajů), které musí úvěrová smlouva obsahovat, nelze vykládat jinak, než že tyto informace musí být uvedeny pohromadě v jednom dokumentu určujícím hlavní obsah závazku, neboť evropský zákonodárce postavil tyto údaje na roveň podstatných ujednání (*essentialia negotii*) „obecné úvěrové smlouvy“, když v některých případech se tyto dvě kategorie dokonce překrývají (stanovení výše úroku).

Stejně tak český zákonodárce transpozicí článku 10 odst. 2 do ustanovení § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru stanovil, že smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí vedle podstatných ujednání vyplývajících ze základních ustanovení zejména úvěrové smlouvy podle § 497 obchodního zákoníku nebo smlouvy o půjčce podle § 657 občanského zákoníku, obsahovat rovněž podstatná ujednání podle Přílohy č. 3 zákona o spotřebitelském úvěru, a to veškeré údaje tam uvedené. Pakliže má být spotřebiteli bez jakýchkoli pochybností zřejmé, jaký závazek a s jakými konkrétními podstatnými náležitostmi přebírá, musí být tyto individualizované základní parametry úvěru vtěleny do jednoho dokumentu tak, aby je spotřebitel nemusel dohledávat v obchodních podmínkách, kde jsou zpravidla uvedena doplňující unifikovaná smluvní ujednání.

Nelze tak ani vyhovět argumentu Instituce, že část informací ohledně poskytovaného úvěru požadovaných § 6 odst. 1, resp. Přílohou č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru lze poskytnout na zvláštním formuláři mimo samotnou úvěrovou smlouvu, neboť tento postup zákon o spotřebitelském úvěru preferuje při poskytování předsmluvních informací. V této

souvislosti je důležité upozornit na skutečnost, že zákon o spotřebitelském úvěru zavádí v § 5 odst. 1 a 2 povinnost uvést předmluvní informace na formuláři uvedeném v Příloze č. 6, resp. č. 7, k tomuto zákonu z důvodu snadné orientace spotřebitele v nabídkách jednotlivých úvěrových věřitelů. V případě poskytnutí informací podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru je však situace jiná, když toto ustanovení již předpokládá vyhotovení samotné úvěrové smlouvy, která má obsahovat právě ty informace, které jsou vyjmenované v Příloze č. 3. V posuzovaném případě proto nelze přihlížet k úpravě obsažené v § 5 odst. 1 a 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Naopak tím, že zákon o spotřebitelském úvěru pro poskytnutí informací podle § 6 odst. 1 nepočítá s vyhotovováním žádného formuláře, nelze se domnívat, že by poskytnutí těchto informací v jiném dokumentu než v samotné smlouvě bylo vůbec možné.

Finanční arbitr uzavírá, že setrvává na svém názoru, že Instituce měla veškeré informace požadované v § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru uvést ve Smlouvě o úvěru jako takové, nikoli v žádné z jejích příloh nebo doprovodných smluvních dokumentů jako byl Formulář či obchodní podmínky.

K námitce Instituce, že Navrhovatel prokazatelně znal informace týkající se spotřebitelského úvěru, čímž došlo k naplnění účelu zákona o spotřebitelském úvěru, finanční arbitr uvádí, že tato skutečnost není pro posouzení sporu rozhodná, neboť Instituce byla povinna předat Navrhovateli určité informace v určité formě ve Smlouvě o úvěru bez ohledu na jejich případnou předcházející znalost Navrhovatelem.

Stejně tak zákon o spotřebitelském úvěru nijak nerozlišuje mezi jednotlivými informacemi co do jejich případné kvality, závažnosti a dopadu pro smluvní vztah (srov. Přílohu č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru, která uvádí taxativní výčet povinných informací, které musí smlouva o spotřebitelském úvěru obsahovat vždy bez dalšího). V případě, že smlouva o spotřebitelském úvěru neobsahuje kteroukoliv ze stanovených informací a dlužník tuto skutečnost řádně a včas uplatní u věřitele, nezbyvá finančnímu arbitrovi než konstatovat, že nastala právní skutečnost předvídaná v § 8 zákona o spotřebitelském úvěru, tedy že úvěr se ze zákona pokládá od počátku za úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.

7.2 Stanovení výše nákladů spojených s úředním ověřením podpisů na zástavní smlouvě a výše poplatku za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva

Finanční arbitr rovněž nemůže vyhovět námitce Instituce ohledně toho, že smlouva o spotřebitelském úvěru nemusí obsahovat konkrétní stanovení výše nákladů spojených s úředním ověřením podpisů na zástavní smlouvě pro účely vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí a výši poplatku za návrh na řízení o povolení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí.

Předně, finanční arbitr uvádí, že Instituce informovala Navrhovatele o nákladech na úřední ověřením podpisů na zástavní smlouvě pouze ve Formuláři, z čehož v návaznosti na výše uvedené závěry vyplývá, že Smlouva o úvěru neobsahovala povinný údaj ve smyslu odst. 1 písm. l) Přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru.

Zákon o spotřebitelském úvěru v odst. 1 písm. l) Přílohy č. 3 uvádí, že „[s]mlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí vždy obsahovat ... náklady na služby notáře a jiné

obdobné náklady“. Tyto náklady na služby notáře a jiné obdobné náklady představují náklady, které vznikají v souvislosti se závazkovým vztahem vzniklým na základě smlouvy o úvěru. Součástí tohoto závazkového vztahu bylo v daném případě i zřízení zástavního práva jakožto instrumentu sloužícího k zajištění pohledávky Instituce, která jí uzavřením Smlouvy o úvěru vznikla za Navrhovatelem. Skutečnost, že zřízení zástavního práva bylo součástí závazkového vztahu ze Smlouvy o úvěru, vyplývá rovněž z výslovného ujednání o zřízení zástavního práva obsaženého v § 2 odst. 1 písm. a) Smlouvy o úvěru. Souvislost existence zástavního práva se závazkovým vztahem ze Smlouvy o úvěru, a tedy i nutnost zahrnutí nákladů na zřízení tohoto zástavního práva do Smlouvy o úvěru, lze dovodit i z jeho akcesorické povahy, když jeho existence je podmíněná právě existencí závazkového vztahu.

Finanční arbitr proto uzavírá, že Instituce byla ve smyslu odst. 1 písm. l) Přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru povinna uvést přímo ve Smlouvě o úvěru informace o nákladech spojených s úředním ověřením podpisů na zástavní smlouvě.

K námitce Instituce, že konkrétní výše nákladů na ověření podpisů nemohla být ve Smlouvě o úvěru stanovena, neboť se liší v závislosti na tom, u které z oprávněných osob si Navrhovatel nechá podpis ověřit, finanční arbitr uvádí, že výše ceny za prohlášení pravosti podpisu je nezávisle na subjektu provádějícím tento úkon neměnná a činí 30,- Kč. Pro úplnost finanční arbitr odkazuje na § 6 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, na oddíl II. položku H odst. 2. vyhlášky č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif), ve znění pozdějších předpisů, a na položku 5 sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů ve spojení se zákonem č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů. Ve všech uvedených právních předpisech je uvedeno, že poplatek za ověření podpisu činí 30,- Kč.

Instituci proto nic nebránilo v tom vyjádřit ve Smlouvě o úvěru konkrétní částku, kterou měl Navrhovatel zaplatit za úřední ověření podpisu na zástavní smlouvě. Finanční arbitr proto i tuto námitku Instituce odmítá.

7.3 Roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr (RPSN)

S námitkou Instituce ohledně správnosti výpočtu RPSN se finanční arbitr vypořádal v návaznosti na zjištění, že se Formulář nestal součástí Smlouvy o úvěru. V této souvislosti tak Smlouva o úvěru neobsahovala informace o veškerých nákladech spotřebitelského úvěru pro výpočet RPSN, které byly Instituci známy, neboť v ní nebyl zahrnut poplatek za úřední ověření podpisu na zástavní smlouvě, za řízení o vkladu práva do katastru nemovitostí a náklady na životní pojištění. Finanční arbitr na tomto místě vzhledem k výše uvedeným závěrům v bodu 7.1 již jen dodává, že Instituce porušila § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru rovněž neuvedením všech nákladů spotřebitelského úvěru pro výpočet RPSN.

Ačkoliv Instituce tvrdí, že poplatek za životní pojištění byl i přes rozpor ujednání ve Formuláři a ve Smlouvě o úvěru zahrnut do výpočtu RPSN, finanční arbitr trvá na tom, že RPSN nebyla ve Smlouvě o úvěru vypočtena správně, neboť Instituce v rozporu se zákonem [srov. § 3 písm. d) a e), § 10 a Příloha č. 5 zákona o spotřebitelském úvěru] do výpočtu prokazatelně nezahrnula poplatek za úřední ověření podpisu na zástavní smlouvě a za řízení o vkladu práva do katastru nemovitostí.

7.4 Předvídatelnost rozhodnutí

Finanční arbitr při posuzování sporu vycházel z platné a účinné právní úpravy a všechny své závěry náležitě ve smyslu všech dotčených právních předpisů řádně odůvodnil, mnohdy s odkazem na relevantní judikaturu obecných soudů. Z Nálezu tak nevyplývají žádné závěry ani skutečnosti, které by snad měly být jakkoliv překvapivé a neočekávatelné či by snad měly způsobovat pochybnosti o předvídatelnosti rozhodování finančního arbitra obecně. Jestliže se Instituce domnívá, že potvrzení Nálezu by mělo představovat z tohoto důvodu zásah do jejich ústavních práv na spravedlivý proces, aniž by blíže specifikovala, v čem by měl takový zásah a do jakých ústavních práv spočívat, finanční arbitr tento názor Instituce nesdílí.

V této souvislosti finanční arbitr odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. I. ÚS 451/11, kde se Ústavní soud vyjádřil k překvapivosti a předvídatelnosti rozhodnutí: „*Ústavní soud v první řadě přezkoumal námitky stěžovatele procesního charakteru, které by samy o sobě, pokud by byly shledány oprávněnými, mohly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Takovou námitkou bylo jeho tvrzení, že nesprávný procesní postup odvolacího soudu vyústil ve vydání pro stěžovatele překvapivého rozhodnutí. Ústavní soud se již v minulosti k problematice tzv. překvapivých rozhodnutí vícekrát vyjadřoval. Překvapivým rozhodnutím je takové rozhodnutí, jež nebylo možno na základě zjištěného skutkového stavu předvídat. Ve svém nálezu ze dne 15.3.2010, sp. zn. I.ÚS 2502/09 (dostupném, stejně jako další níže citované nálezy, na <http://nalus.usoud.cz>), Ústavní soud konstatoval, že "předvídatelnosti rozhodnutí odvolacího soudu lze docílit nejen zrušením rozhodnutí soudu I. stupně a vrácením věci k dalšímu řízení (což je nyní možné jenom z důvodů taxativně vypočtených v § 220 obč. soudního řádu), ale také tím, že odvolací soud seznámí účastníky se svým odlišným právním názorem a dá jim příležitost se k tomuto názoru vyjádřit. Účastník tak ví, že odvolací soud na věc nahlíží jinak, a může tomu přizpůsobit své právní a skutkové námitky. Nutnost zpřístupnění odchylného právního názoru účastníkům vyplývá i z faktu, že odvolatel svým odvoláním brojí proti určitému skutkovému stavu a jeho právnímu posouzení, jak k němu dospěl soud prvního stupně; druhá strana se potom vyjadřuje k argumentaci obsažené v odvolání. Argumentace odvolatele i protistrany se tedy vztahuje k napadenému prvoinstančnímu rozhodnutí, přičemž žádný z nich v době, kdy podává odvolání či vyjádření k němu, nemůže předpokládat, zda odvolací soud zaujme jiný právní názor, jakou bude mít tento právní názor podobu, a jaké skutkové a právní důvody by z hlediska tohoto odlišného právního názoru měly být relevantní." Jak Ústavní soud zjistil z vyžádaného soudního spisu, v dané věci soud prvního stupně na základě zjištěného skutkového stavu učinil závěr, že požadavek vedlejších účastníků vyjádřený žalobním návrhem není reálný, proto byl soud toho názoru, že uložení povinnosti podle žalobního návrhu je stěžovatelem nesplnitelné a tudíž nevykonatelné, popř. vykonatelné až ve velmi vzdálené budoucnosti (str. 5 rozsudku). Jestliže na základě převzatého skutkového stavu věci doplněného v odvolacím řízení listinným důkazem předloženým stěžovatelem odvolací soud dospěl naopak k závěru, že "požadavek žalobců, aby se žalovaný zdržel nadměrného obtěžování konkrétně vymezeného okruhu žalobců hlukem pocházejícím z konkrétně uvedeného zdroje a přesně vymezené lokality i přesně stanovené hranice tohoto hluku pro denní i noční dobu je zcela určitý a v řízení bylo prokázáno, že je i splnitelný", nejedná se o překvapivé rozhodnutí, neboť odvolací soud se věcí zabýval z pohledu tvrzení uplatněných účastníky řízení již před soudem prvního stupně a z pohledu stejného zákonného ustanovení, kterým souzenou věc posuzoval i soud prvního stupně. Pokud tedy odvolací soud v postupu odvolacího soudu a jeho rozhodnutí neshledal nic, co by zakládalo nepředvídatelnost jeho postupu či rozhodnutí, Ústavní soud se s tímto jeho závěrem ztotožňuje, neboť rozhodnutí soudu druhého stupně v sobě nezahrnuje prvek překvapivosti, jak je má na mysli výše uvedená judikatura Ústavního soudu a jak byl*

konstatován v stěžovatelských nálezech Ústavního soudu ze dne 11.12.1997, sp.zn. IV.ÚS 218/95, a ze dne 18.12.2002, sp.zn. II.ÚS 369/01“.

7.5 Výše bezdůvodného obohacení

Finanční arbitr se k námitce Navrhovatele ohledně nemožnosti aplikace výroku II. Nálezu na platby uhrazené Navrhovatelem po zahájení řízení před finančním arbitrem, zabýval otázkou, zda lze povinnost uloženou Instituci zaplatit Navrhovateli bezdůvodné obohacení vztáhnout i na bezdůvodné obohacení vzniklé úhradou plateb na Úvěr s úrokem převyšujícím diskontní sazbu po dni 17. 3. 2014.

Jelikož finanční arbitr v Nálezu konstatoval, že ze strany Instituce došlo k porušení informační povinnosti vyplývající z § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a proto se úvěr podle § 8 téhož zákona pokládá od počátku za úročený diskontní sazbou platnou v době uzavření smlouvy uveřejněnou Českou národní bankou, musel zároveň rozhodnout o výši bezdůvodného obohacení, které v důsledku uvedeného rozhodnutí vzniklo a které je Instituce povinna Navrhovateli vydat.

Finanční arbitr při rozhodování vycházel z důkazních prostředků předložených účastníky řízení. Pokud tak Navrhovatel doložil platby uhrazené za období do 17. 3. 2014, vycházel finanční arbitr při rozhodování o výši bezdůvodného obohacení právě z takto doložených plateb. Finanční arbitr měl v řízení o návrhu za prokázané, že Navrhovatel v období od 17. 12. 2012 do 17. 3. 2014, za něž požadoval vrácení přeplatku vzniklého v důsledku již zaplacených úroků, uhradil Instituci na úrocích částku 65.921,31 Kč. Úrok z úvěru za totéž období ve výši diskontní sazby odpovídal částce 641,70 Kč, proto finanční arbitr po odečtení obou částek uložil Instituci povinnost uhradit Navrhovateli částku 65.280,- Kč.

Pokud Navrhovatel tvrdí, že výrok II. Nálezu nelze vztáhnout na platby uhrazené po dni 17. 3. 2014, finanční arbitr k tomu uvádí, že povinnost Instituce vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení z již uhrazených plateb obecně je potřeba vykládat v kontextu výroku I. Nálezu, ve kterém finanční arbitr určil, že Úvěr ze Smlouvy o úvěru je ode dne jejího uzavření úročen diskontní sazbou ve výši 0,05 % p. a. Navrhovatel se tak může s úspěchem s odvoláním na výrok I. Nálezu po Instituci domáhat vrácení částky, kterou jí na úrocích uhradil v dalších splátkách, se kterými výrok II. Nálezu nepočítá. Výrok I. Nálezu, kterým finanční arbitr určil vzájemná práva a povinnosti mezi Navrhovatelem a Institucí totiž jako takový působí rovněž do budoucna (oproti výroku II. Nálezu, který Navrhovateli přiznává plnění prokazatelně vzniklé v době do zahájení řízení před finančním arbitrem).

7.6 Úroky z prodlení z částky představující bezdůvodné obohacení

Finanční arbitr k námitce Navrhovatele směřující proti výroku III. Nálezu opětovně zkoumal, zda z textu Navrhovatelem podaných výzev ze dne 31. 12. 2012, ze dne 13. 1. 2013 a ze dne 15. 2. 2013 lze dovodit, že Instituci vyzýval v souvislosti se snížením úrokové sazby také k vydání bezdůvodného obohacení a že ve výzvě ze dne 31. 12. 2012 zároveň stanovil Instituci lhůtu k plnění, po jejímž uplynutí by Navrhovateli vznikl nárok na úrok z prodlení z částky představující bezdůvodné obohacení.

Navrhovatel ve výzvě ze dne 31. 12. 2012 vyzval Instituci k úročení poskytnutého úvěru ve výši diskontní sazby platné v době uzavření smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a zároveň Instituci informoval o tom, že „*nebude-li postupováno v souladu s ustanovením § 8*

zákona o spotřebitelském úvěru a úroková sazba nebude snížena nejpozději do termínu 11. 2. 2013, jsme připraveni domáhat se svého nároku u finančního arbitra či se obrátit na orgán bankovního dohledu, kterým je v této věci Česká národní banka“.

Finanční arbitr uvádí, že není-li předem stanovena splatnost dluhu, musí věřitel k plnění dlužníka nejdříve vyzvat (srov. § 340 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku, ve znění účinném ke dni uzavření Smlouvy o úvěru). Z výzvy, ve které věřitel dlužníka vyzve k plnění, však musí být rovněž patrné, jaký dluh je dlužník věřiteli povinen uhradit, resp. jaké plnění poskytnout. Navrhovatel však Instituci v žádné z uvedených výzev k vydání bezdůvodného obohacení nevyzval.

Finanční arbitr v souvislosti s posouzením obsahových náležitostí výzvy k poskytnutí plnění poukazuje rovněž na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. 23 Odo 1787/2006, ve kterém Nejvyšší soud konstatoval, že „[z] hlediska posouzení počátku prodlení není rozhodující, kdy poškozený upozorňoval škůdce, že po něm bude požadovat náhradu škody, ale okamžik, kdy ho k úhradě již vyčíslené škody vyzval“. Finanční arbitr z uvedeného rozhodnutí dovedl, že pro stanovení počátku prodlení s plněním peněžitého dluhu je nutné ve výzvě k plnění vyčíslit konkrétní částku, kterou věřitel od dlužníka požaduje.

Pokud se tak Navrhovatel po Instituci domáhal v souladu s ustanovením § 8 zákona o spotřebitelském úvěru snížení úrokové sazby nejpozději do termínu 11. 2. 2013, nemůže se ode dne 12. 2. 2013 s úspěchem domáhat úroku z prodlení z částky představující bezdůvodné obohacení, neboť nejen že explicitně nevyjádřil svůj požadavek na úhradu bezdůvodného obohacení, ale ani žádným způsobem toto bezdůvodné obohacení nevyčíslil.

Pro úplnost finanční arbitr dodává, že s ohledem na okolnosti případu, kdy Navrhovatel vyzval Instituci k postupu podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru ve chvíli, kdy na poskytnutý Úvěr zaplatil pouze první splátku, lze předpokládat, že se Navrhovatel ve své výzvě domáhal primárně snížení úrokové sazby, která by se vztahovala na budoucí platby. Pokud se však chtěl zároveň domáhat i vydání v té době již vzniklého bezdůvodného obohacení tak, aby v případě jeho nevydání ve stanovené lhůtě mohl po Instituci požadovat i úrok z prodlení, měl Instituci k tomuto plnění výslovně vyzvat.

Na základě všech shora uvedených skutečností finanční arbitr zamítl námitky jak Navrhovatele, tak Instituce a Nález potvrdil.

P o u č e n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabyvá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 19. 3. 2015

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr